

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniška ulica št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trlistopna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven nedej in praznikov, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 26.

V Ljubljani, v četrtek 3. februvarija 1887.

Letnik XV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 1. februvarija.

Interpelacije.

Ker predsednik poslaniške zbornice, dr. Smolka, še ni okrevaj, predsedoval je tudi današnji seji prvi namestnik grof Clam-Martinic. Po storjeni obljubi namesto kneza Liechtensteina izvoljenega štajarskega poslanca fajmoštra Pscheidenau vprašal je poslanec Furtmüller kupčijskega ministra, bode-li skrbel za to, da Franc-Jozefova železnica zveže Stockerau in Absdorf, kakor je bilo ustanoviteljem njenim ukazano v dovoljnim pismu?

Baron Gödel je vprašal načelnika vojnega odseka, kako daleč je dospelo pretresanje zakona o pokojninah vojaških vdov in sirot, in kdaj hoče v ta namen sklicati odsek? Načelnik grof Kinsky je odgovoril, da je poročevalec dotičnemu zakonu odbran, da je odsek pretresal že več paragrafov in da je za danes zvečer napovedal sejo vojnega odseka.

Dalje je vprašal baron Gödel načelnika petičijskega odseka, kako je s prošnjo čevljarja Jakoba Vajdaharja iz Maribora, ki prosi povračila 140 goldinarjev za škodo, katero mu je napravil neki sodnijski uradnik po svojem nepostavljem ravnanju. To prošnjo je baron Gödel državnemu zboru izročil baje že leta 1884, ne da bi se vedelo, kam je prišla. Pridejanih ji je pa mnogo izvirnih prilog, ktere so za prosilca posebne vrednosti, zato bi rad vedel, kaj in kako je z omenjeno prošnjo? Načelnik petičijskega odseka, poslanec Ruezka, odgovarja, da je bila omenjena peticija v poročanje izročena ranjkemu Božidaru Raiču, in da se ne vé, kam je med boleznijo in po smrti njegovi prišla? Obrnil se je že do gospodske, ki obravnava njegovo zapuščino, pa zastonj. Najbolje bi bilo, da bi poslanci po prenehanju zborovanj peticij ne jemali seboj, ampak jih izročevali pisarni državne zbornice. *)

*) Peticija sama nima nobene vrednosti, ker je bila izročena že v prejšnjem zasedanju, in so se med tem leta 1885 vršile nove volitve, ter bi se morala zopet ponoviti, ako prosilec

Po ravno kar imenovanih interpelacijah so prišli na vrsto odgovori kupčijskega ministra na nekatere prejšnje interpelacije, ki pa nimajo nobenega splošnjega pomena in mi jih toraj ni treba obširneje obravnavati.

Dnevni red.

Ko je bilo vse to opravljeno, prišel je na vrsto načrt zakona gledé rudarskih blagajnic v podporo delavcev, ki se je po nasvetu poslanca Zeithammerja v pretres izročil obrtniškemu odseku. Poslanec Bärenreiter govoril je pri tej priliki zlasti proti doleži novega načrta, da bodo vsi rudarski delavci prisiljeni pristopiti k tem blagajnicam.

Drugi predmet dnevnega reda je bil zakon o nekaterih premembah poštnih hranilnic, ki naj bi se bil po nasvetu Zeithammerjevem v pretres izročil odseku, kteri se je danes volil za hranilnični regulativ.

Dr. Pattai je v obširnem govoru vladi priporočal, da naj denarja ne prepušča premožnim in velikim bankam, ki z njim delajo velikanske dobičke, ampak naj pozornost svojo obrača na to, da bode z njim na pomoč prišla kmetijstvu in obrtnijstvu ter jim proti nizkim odstotkom izposojevala denar.

Plener je omenjal, da se je že poseben pododsek budgetnega odseka s poštnimi hranilnicami pečal in da bi bilo zavoljo tega bolje, predloženi načrt izročiti budgetnemu odseku, kakor pa hranilničnemu. Zeithammer se je pridružil temu nasvetu, ki je bil res tudi sprejet.

Vladni predlog o razširjanju Tržaškega ladišča se je brez ugovora izročil budgetnemu odseku, potem pa je Plener vtmelejeval svoj predlog gledé želi rešitve; izvirne priloge se pa vsem vračajo, in za te gre sedaj v prvi vrsti. Razne spise, pisma itd. ranjkega poslanca Raiča prevzel je bil menda njegov bratranec profesor Raič v Ljubljani, ki bode gotovo vstregel prosilec, ako jih pregleda in pošlje omenjeno peticijo. Ker je bil pa med tem časom zbor enkrat že prenovljen, bi bilo tudi mogoče, da je bil ranjki Raič dotično peticijo vzel seboj domu ter jo doma kje založil. Ne bi bilo toraj napačno, ko bi se tudi v Halozah nekoliko pogledalo in poiskalo. Pis.

osnove delavskih kamor. Iz obširnega govora je razvidno, da liberalci iščejo podpore med delavskimi krogi, ker je med kmečkim in obrtniškimi prebivalstvom ne najdejo.

Za njim je govoril o ravno tem predmetu Heilsberg, ki je v imenu nemškega kluba povdarjal, da on in tovariši njegovi niso proti dotičnemu predlogu, da ga bo treba pa v marsičem še razširiti.

Ravno tako je česki poslanec Kaizl omenjal, da desnica ni proti temu predlogu, ker želi potrebnega in primernega predruženja dosedanjih nezadostnih zakonitih določb. To je pokazala z raznimi zakoni, ki jih je delaveem na prid sprejela, kakor n. pr. o fabriških nadzornikih, o zavarovanju delavcev proti neizgodam, o bolniških blagajnicah itd. Zato se tudi temu zakonu neče upirati in ga bode dobrohotno vsestransko pretresala. Ker sta se k temu predmetu oglasila še dva govornika namreč Kronawetter in Türk in je bila ura skoraj že tri popoldne, je predsednik sklenil sejo, poprej pa še naznanil izid volitev v razne odseke. V hranilnični odsek sta izmed naših poslancev izvoljena Ferjančič in Vošnjak, v odsek za zdravstveni urad Nabergoj, v odsek za mornarski red pa Borčič in Stalie. Predsednik je tudi naznanil, da je dr. Polkular izstopil iz legitimacijskega odseka, ker je ud več ko treh odsekov. Namesto njega bode v ta odsek stopil dr. Ferjančič, ter prevzel tudi poročanje o dalmatinskih voltvah. Prihodnja seja bo v petek 4. t. m.

Srečni Madjari!

Blagor mu, kdor si more kruleči želodec z ideali potolažiti! Madjari menda imajo to nenavadno srečo. Saj vsi vemo, kako da jih je na kraj propada pritirala Tiszova vlada, da ne morejo več niti naprej, niti nazaj, niti na levo, niti na desno, če se jih ne usmili Rothschild, kar bo menda storil. Človek bi si bil mislil, da bo taka finančna kriza, kakoršno so Madjari sedaj doživeli, jih vendar kaj spameto-

LISTEK.

Knjige društva sv. Jeronima.

Ker ima društvo sv. Jeronima tisti namen, kakor naša družba sv. Mohorja, ne bode škodovalo, ako tudi slovenskim čitateljem ob kratkem poročamo o delovanju tega društva ter o knjigah, ktere je izdalo.

Izšle so štiri knjige za l. 1886 in sicer: „Danica“, „Kovačeva Barica“, povest, „Život svetaca“ in prvi zvezek „Hrvatske poviesti za puk“. Zaduje tri knjige tiskale so se v 8000 iztisih, dokaz, da je Svetojeronimsko društvo sicer že jako razširjeno, a vendar še daleč za našo družbo.

Udov imelo je društvo vseh skupaj 6885 in to 83 utemeljiteljev (ki plačajo enkrat za vselej 50 gl. ter dobivajo po štiri iztise), 167 udov I. reda (20 gld., po štiri izt.), 384 udov II. reda (10 gld., po dva izt.) in 6251 udov III. reda (5 gld., po eden izt.). Na novo je vstopilo vseh skupaj 348 udov. Vsi ti so dosmrtni udje. Društvo je pa med narodom še jako slabo razširjeno, kajti število vseh naročnikov iz dežele znaša le 1460! In vendar je društvo namenjeno priprostemu narodu! Primeroma

največ udov ima društvo v Dalmaciji, Istri in Primorju, Hrvatska pa je zadnja. Morda je glavni vzrok nevspeha pretežak, narodu neumljiv jezik današnje pismene hrvaščine.

Vkupna imovina društva znašala je konec leta 1885 95031 gld. 63 kr. ter se je povečala od zadnjega računa za 4677 gld.

Premoženje društveno se jako hitro množi in sicer največ vsled darov in zapuščin. Za društvo zanima se mnogo duhovnih in posvetnih velikašev. Daroval je društveni pokrovitelj, Zagrebški nadškof, 300 gld., škof Strossmayer vzel je sam društvenih knjig za 100 gld., Senjski škof Posilović pa je daroval 50 gld.; razven tega zapustil je najstarejši duhoven Zagrebske nadškofije, Križanić, društvu 500 gld. Vse to v enem letu! Društvo dobiva tudi od dežele 700 gld. redne podpore, a razven tega še 1000 gld. izvanredne po prizadevanju bivšega bana Iv. Mažuranića. Lepa podpora!

Oglejmo si sedaj posamezne knjige:

„Danica“, koledar i ljetopis društva Svetojeronimskoga za prosto godinu 1887, cena 25 kr. — Na čelu knjižici stoji: „Tiskano 26.000 komada“, znamenje, da ta knjiga iz vseh društvenih knjig hrvatskemu občinstvu najbolj ugaja.

Kakor naš koledar, ima tudi „Danica“ razun navadne vsebine še raznovrstno poučno in zabavno tvarino. Prav priročen v koledarskem delu je abecedni imenik svetnikov ter njih godov.

Prav primerno za „Danico“ je kratko poročilo o delovanju bratovščine „hrvatskih ljudi“ v Istriji, ki že najjst let podpira dijake iz Istre ter iz kvarnerskih otokov.

Dalje sledi kratek životopis s podobo prvega društvenega predsednika ranjkega kanonika Gajdeka, ki se je priljubljenega mu društva tudi v svoji oporoki spomnil.

V povesti „Božično zvonce“ (spisal Tošo Vičević) kažejo se žalostni nasledki strasti igranja na karte. Preje pošten svečar Jurica strmoglavil je s svojo strastjo zvesto ženo in dvoje nedolžnih otrok v skrajno bēdo. Božični zvon o polnoči zdramil ga je, da je spoznal svoj greh. Začel je moliti. Isti božični zvon obvaroval je tudi mladega šumarja, ženina Juricine hčere, pred zločinom nad razdiralcem njegove sreče. Ta je bil padel v globoko volčjo jamo, kjer bi bil umrl, da ga ni rešil mladi šumar. Rešenec dal mu je za plačilo deset tisoč goldinarjev. Vsi so bili sedaj srečni in Jurica bil je od sedaj naprej pošten rokodelce.

vala in da jih pripelje do spoznanja, da morajo sedanjim gospodarjem na državnem polji pot pokazati, če si hočejo gmotno pomagati. Res so se že čuli posamični glasovi modrih mož, kakor je grof Apponyi, Ugron in še nekaj drugih, ki so Tiszi in vsemu njegovemu kabinetu brez usmiljenja zaklicali: „Poberite kopita in spravite se, vi niste za ta posel! Državno gospodarstvo mora priti v roke možem, ki si na to kaj umejo!“ Res smo mislili, da bo tem možem madjarski narod verjel, da je res tako, ker mu vendar očividnega dokaza o slabem gospodarstvu Tiszovem ne manjka. Nekoliko je na to že kazalo, a prišlo je drugače.

Tisza se v poslednjem trenutku domisli, da ima še neke magnet, s katerim je ob vsaki priliki madjarske Janoške seboj potegnil, kamor mu je bilo drago. Segel je ponj v staro omaro in komaj ga je Madjarom pokazal, že so vsi omamljeni takoj pozabili, da državni želodec nima ne jesti, ne piti, ker mu razven Rothschilda že noben branjevec več ne zaupa, in jeli so vpiti: „Eljen Tisza!“

Ko je šla namreč budgetna debata proti koncu, poprijel je Tisza še enkrat za besedo in je prav hladnokrvno rekel: „Med drugim Vam imam tudi povedati, da si je madjarska državna ideja na Hrvaškem zdato tal pridobila!“ „Čujte, čujte“, vskliknili so takoj nekteri po zbornici — za trenutek je vse tiho, na kar pa cela zbornica završči: „Eljen Tisza, ohranitelj ogerske države!“ Hrvatje sicer trdijo, da o vsem tem nič ne vedo, toda kaj to Madjare briga? Tisza je rekel in res mora biti! Da, da, Tisza je mož, kakoršnih ni veliko na svetu. Bolečine in slabosti svojega naroda pozná, kakor ne kmalo kdo in za vsako ima svoje posebno domače zdravilce, ki navadno vselej pomaga. Kakor smo že rekli, je stal Tisza ravnokar še na skrajni meji propada, kamor bi se bil zvalil s svojim kabinetom vred, kar spregovori o razširjanji „madjarske ideje“ po Hrvaškem in stališče mu je zopet vtrjeno. Vsi milijoni, kar so jih Madjari v teku teh let napravili, odkar so samostojni, jih ne brigajo toliko, kakor pa razširjanje državne ideje madjarske, in če je tisto tudi samo domišljeno — nič ne dé! Srečen narod, ki se dá na ta način vtolažiti!

A kako dolgo bo to šlo? No, dokler bodo hotli Madjari takim besedam kaj verjeti. Predmeta ima Tisza veliko. Če Hrvaška ne bode hotla njegovemu zatrevanju verjeti ter bode oporekala, pride na vrsto Slavonija, znabiti Bosna in Hercegovina, mogoče da celó oddaljena Dalmacija; domá pa Rumuni, Saksi in cigani. Res je žalostno, da narod zaradi gostega dima ne vidi, kam državno ladijo ženejo valovi in vetrovi. Bojimo se le, da za grehe madjarske bo uboga Avstrija pokoro delala — plačevaje zanikerno napravljene dolgove. Naj bi toraj Madjari in druga ljudstva v onstranski polovici še o pravem času spregledali ter v varno luko vkrenili, preden se njih državna ladija začne potapljati in s seboj vred potegne tudi avstrijsko v globoko brezno, iz ktere ga ne bo rešenja.

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. februarja.

Notranje dežele.

Zasedanje državnega zbora, ki se je dne 28. januarja pričelo, trajalo bo, ako ne bo izrednosti, do 31. marca. Najimenoitnejša točka v tem zasedanju bo obravnava državnega proračuna, ki se bo takoj po pustnih počitnicah pričela, najkasneje pa v začetku meseca marca ter jo mislijo s pomočjo večernih sej v teku štirinajstih dni dognati. Pred budgetno debato pride pred plenum državnega zbora več načrtov, ki so jih razni odseki že lansko leto pretresli in državnemu zboru vrnili. Med temi načrti je v prvi vrsti postava o bolniškem zavarovanju delavcev. Po budgetni debati pride pa del pogodbenih načrtov na vrsto. To vse, se vé, da bi veljalo le tedaj, če ne bo treba izrednih delegacij, ktere se bodo pa menda že ta mesec sklicale. Če se to zgodi, potem bo pač ves drugi dnevni red. „Pester Lloyd“ trdi, da bo še štiri tedne preteklo, preden se delegacije v Budapeštu zopet snidejo, naš predvčeranj izvirni telegram iz Dunajskih poslanskih krogov pa delegacije že v drugi polovici tega meseca napoveduje. Dovoliti jim bo vojnemu ministru izreden kredit 20 do 25 milijonov, o katerem je bilo pred nekaj dnevi govorjenje, da bo znašal samo kakih 12 milijonov. Sedaj se je tako rekoč kar čez noč že podvojil, in kdo vé, če bomo še nekoliko počakali — morda samo toliko, da se delegacije snidejo, če ne bo še mnogo več milijonov potreba, če tudi je ruski car našemu cesarju menda sporočil, da se dobre razmere med Avstrijo in Rusijo ne bodo čisto nič krhale. Radi verujemo, ali na Ruskem je tudi stranka, ktera je Avstriji silno sovražna in ta vedno le na boj sili. Kdo nam je porok, da bi ta ne zmagala?

Na Ogorskem nameravajo latinščino tudi v realke vpeljati in sicer že takoj drugo leto. Želja, da bi tudi realci dospeli do humanitetske olike, da bi jim bilo mogoče po dovršeni realki prestopiti na kako univerzo, napotila je Madjarje do te vpeljave. Za predavanje nastavlja se bo kak diplomiran profesor filologije. Ker pa poleg tega drugi predmetje ne bodo smeli škode trpeti, se bodo latinščine smeli na vrhovnih štirih razredih le tisti dijaki učiti, ki so pridni in dobro zdelujejo. Načrt je tako narejen, da bo gojenec četrtega leta 1. poznal temeljito latinsko slovnico, 2. da mu bodo znani klasiki, kolikor jih bo namreč v učni načrt sprejetih in pa 3. da se bode dobro ogledal v rimskem starinstvu in pa v rimski književnosti. Načrt te postave pride že meseca februarja pred plenum ogerskega državnega zbora in potem pa v potrjenje vladi.

Položaj postaja nekako nevaren, kar nam kaže posebno jasno hitro padanje vrednostnih papirjev na borzi, zlasti ogerskih. Vrh tega pa še ministerske konference na Dunaji in izredne delegacije, ki se bodo, kakor se govori, še ta mesec sklicale, da dovolijo, kar bi v teku bodoče spomladi vojni minister potrebovati vtegnil. Vse to na človeka jako neljubo vpliva, da si mora skoraj nehoté misliti: vojska bo! Nevarnost je res velika, če tudi ne v prvi vrsti za Avstrijo, pač pa za naše sosedo Francoze in Nemce. Vendar pa bo ta boj, ako res do tega pride, silno nevaren celi Evropi, ki se po svoji moči pripravlja, da bi se mu mogla ali uspešno ogniti ali pa vsaj toliko se oborožiti, da ji ne bo kaj prida škodovati mogel. Da se Švica in Belgija kar v eni sapi oborožujeta, smo že nedavno poročali. Sedaj čujemo, o vojnih pripravah tudi že na Laškem, na Angležkem in celó na Španjskem. Gotovo je, da razven Lahov niti jedna vseh teh držav ne misli aktivno vdeleževati se francosko-nemške vojske, ali pripraviti se je pa vendar-le treba, kajti sedaj-le se bliža tisti že dolgo napovedani čas, ko

pojde po Evropi vse križem. Samo po sebi se toraj razume, če se vse druge velesile oborožujejo, tudi mi ne smemo zaostajati, če nečemo, da si bodo drugi naše imetje ter našo zemljo delili. Od severa preži na njo kljub vsi prijaznosti Bismark, na jugu pa Lah, kteri bi francosko-nemško vojsko takoj porabil, če bi šla namreč Avstrija Bismarku pomagat, da bi nam skušal Primerje odkrehniti. Tu nastane vprašanje, ali bi šla Avstrija pomagat, ali ne? Šla bi, če bi se imela Nemčija poleg Francoza še s kom drugim boriti, recimo, če bi se morda Francozom Danjei pridružili. Saj je še v spominu, kako je nedavno Danjski vojni minister s sabljo ropotal, češ, da mora Šlezvik zopet nazaj dobiti. V tem slučaju morala bi Avstrija vsled avstro-nemške zveze Nemcem pomagati, in Lah bi se prej ko ne z našim Primorjem okoristiti skušali; če se ne bodo pa opekli. Kaj bi v tem slučaju Rusija storila, se še ne vé. Toliko je znano, da Bismarku ni hotla ničesar za trdno obljubiti, ne tako in ne tako. Prilika za veliki evropski boj je toraj res, kakor nalašč. Boljše pa bo, če se črni oblaki brez nesreče razkadé.

Izvoz konj v inostranstvo misli po izgledu nemške države tudi Avstro-Ogerska prepovedati. Če se to vresniči, potem pa že smemo reči, da položaj ni brez nevarnosti. Občutljivo bi taka prepoved naše sosedo Hrvate, kakor tudi Madjarje, zadela, od koder že več let zaporedoma mesec za mesecem gredó velike črede konj na Laško.

Vnanje države.

Bolgart so s svojo deputacijo dosegli, kar so nameravali. Namen ji je bil namreč ta, Evropo o pravem in resničnem položaju bolgarskega naroda poučiti. Vsi nasveti, kar se jih je Bolgarom dalo, so jako ugodni, ker vsi povdarjajo bolgarsko neodvisnost, za ktero jamči Berolinska pogodba. To je pa ravno, kar sedanja vlada zahteva, ktera je tudi v resnici pripravljena vse nasvete, kar jih bo Turčija stavila in ne bodo Bolgarom škodljivi, brez ugovora sprejeti, nadja se, da se bo na ta način kriza odpravila, kar se je tembolje nadjati, ker so tudi v Petrogradu že precej prijenjali, če tudi niso še novega kandidata za bolgarski prestol oficijelno proglasili. To pa Rusija zopet zaradi tega odlašá, ker zahteva, da se poprej izroči, kar je Bolgarom že zdavnej naznanila, in tisto je: preosnova vladarstva, novo sobranje, novo ministerstvo. Kakor hitro se bo to zgodilo, proglasila bo Rusija takoj vojvo do Leuchtenberga za prestolnega kandidata bolgarskega. Zastopnikom velesil, ki bodo v Carigradu o rešitvi bolgarskega vprašanja konference pričeli, došle so identične pojasnila, kako da jim je postopati, da pridejo do zaželenega konca. Le angleški zastopnik ostal je brez pojasnila, in se zaradi tega tudi ne bo vdeleževal konference.

Srbska vlada jela je ob dolenjem Donavu nasproti Turn-Severinu prav pridno trdnjave graditi. Namen jim je dvojni, političen namreč in vojašk. Srbija misli s tistimi utrdbinami stražiti prehod preko Dunava pri Turn-Severinu, kjer je zapadno obratišče rusko-rumunske železnice. Srbi se hočejo na vsak način pred Rusom zabraniti, če bi ta spomlad v Bolgarijo silil, česar se pa pri sedanjem razvoju bolgarskega vprašanja menda ni več bati.

O francoskem vojnem ministru **Boulangerju** Berolinska „Post“ piše, da je mož javnemu miru bolj nevaren, kakor pa bi si to kdo mislil. Stališče ima po njenih poizvedbah Boulanger tako utrjeno, da mu ni lahko do živega priti. Opira se na radikalni šovinizem, ob enem je pa tudi popolnoma gospodar čez miroljubno stranko, ktera je vsled večnega zatrevanja o maščevanji že ves lasten presodek zgubila. Sploh na Francoskem ni imel še nikdo javnega mnenja in položaja tako v rokah, kakor ga ima sedaj Boulanger. Ne Giers in ne Gambetta

Med drugimi spisi omenjam še korenitega, narodnogospodarskega članka: „Kako češ voće unovčiti“ in „Gospa z Lurda“ s podobo. Prikladen za „Danico“ je tudi preveden Alban Stolzev spis: „Nekoliko rieči o sirotinji“. Vzlasti pa ugajajo slike „Daničine“. Prav je, da je tudi naša družba sv. Mohora sklenila ta nedostatek svojega koledarja popraviti.

Kovačeva Barica, Seoska pripoviest. Napisav Dragutin Lihl. Na svet izdalo društvo sv. Jeronima. U Zagrebu. Tisak Dioničke tiskarne. 1886, 8° (str. 45.)

Vsebina tej pripovedi je jako priprosta: Dva brata Grga in Peter Ribić živita v sovraštvu; Grga je siromašen, zapraval je skoraj vse premoženje v pravdi s Petrom; vse pravde je zgubil, le neko košenico mu je prisodila sodnija. Petrov, bogatinov sin Andrija bi rad vzel pridno, pobožno in še precej premožno kovačevo Barico. A ta ne mara zanj, pač pa za sina Grgovega Jurića. Ta je sicer dober dečko, a rad se opije; nekoč zažge v pijanosti domač hlev, ki se komaj še otmé, drugič zakvartá ves denar, ki so ga doma z vso silo spravili skupaj za davke. Ko to novico bolehni Grgo začuje, nagloma umrje. Jurića to v srcé presune; sklone se poboljšati. — Ker denarja za davke niso mogli dobiti, pride ko-

šenica na prodaj. Na kovačeve Barice nasvèt kupi jo njena mati proti Petru, ki si misli: Košenica mi ne odide, ker Barica pride k nam za snaho. Ta noče o Petrovem sinu nič vedeti. Ko jo pride snubit, mu odreče. Žalostna ne vé, kaj bi storila. Andrije ne mara, ker ga ne ljubi, Jurića zopet ne, ker je pijanec. Ta jo sliši, ko tako sama s seboj govori in jej obljubi, leto in dan ne pokusiti vina. Drži svojo obljubo. Čez leto in dan se sklone svatba. Tudi Andrija se oženi; spravita se bratranca. Vse živi mirno in zadovoljno.

Povest ima marsikako nedostatnost. Djanja je premalo; dialogi so sicer zanimivi; prizori tudi vse-skozi bralcu ohranijo čilost, a preveč vnanji so; sama objektivna poročila; za ljudstvo se morajo pisati povesti, ki vedré, pa tudi vzgojajo. Glavna misel ni prav lahko razumljiva, in tudi ni vselej veljavna, misel namreč, da ljubezen človeka poboljša. Iz te povesti se sicer razvidi, a splošna nikakor ni. Sprava na konci je v nasprotju s celo povestjo; nima nič kaj pravega vzroka. Prevzetni, oholi Peter, kakor ga riše povest, ne pozabi tako brzo svojega sovražnika; Andrija menda tudi ne izvoljene svojega srca. Pisatelj vse to prezré: spravimo se. — — —

A, kakor smo že rekli, povest je bralcu do konca zanimiva; vzeta iz življenja; sliko za sliko hrvatskega kmetskega življenja nam razgrinja pisatelj v krepkih živih dialogih. Pisatelj kaže posebno nadarjenost za take povesti; le več premišljevat, več misli, več notranjega jedra bi želeli njegovim bodočim povestim!

Život svetaca i svetica božjih. Spisal dr. Fr. Iveković, str. 138 v mali 8°. — Letošnji zvezek popisuje življenje svetnikov za mesec november. Hrvaški „Život svetaca“ res ne bo imel slik in tiste obširne oblike, kakor je ima naše „Življenje svetnikov“; vendar knjiga, ktero izdaja „Jeronijevo društvo“, popolnoma zadostuje priprostemu ljudstvu. Pisava je lahka, umevna; pisatelj se s posebno lahkoto izogiba nepotrebnih lastnih imen in prevelike raztegnjenosti. V životopisih omenjajo se le važneje reči. Nauki za življenje so kratki, a jedrnat. Životopis se končá vedno s primerno molitvico.

Pripoviesti iz Hrvatske poviesti. Napisao Vjek. Klaić. Prvi dio. „Kaj pomeni ime Hrvat? To kar junak ali branilec. Junaki bili so naši očetje vedno, zato je tudi povsem prilično, da so si to ime ohranili. Dal Bog, da bi bilo tudi potomcem ime hrvatsko sveto, kakor nam in našim očetom. Ravno o naših

si nista tako z ognjem igrala, kakor to dela Boulanger. Za boj je že tako pripravljen, da bolje biti ne more in Francoska vidi v njem svojega Mozesa, ki jo bo preko Rena v Berlin peljal! Tak položaj se mora pa prav kmalo preduriti, ali na to ali na drugo stran, kajti vzdržati se ne more več dolgo. Pač ima Boulanger v svoji moči boj prirediti, ali nič več ni zmožen razburjenega naroda po mirni poti dalje voditi. Francozje se ne bodo dali nič več prepričati, da bi bil boj za nje grozna blaznost in naj jim to tudi najveljavniši domoljubi dokažejo, verjeli jim Francozje tega ne bodo. Res Boulangerju družega ne kaže ali boj prirediti, ali pa se odpovedati, toda tudi to ne bo kaj prida kazalo. Narod je preveč razburjen in se bo tudi brez Boulangerja v Nemce zakadil, samo da morda nekoliko pozneje, kakor pa sicer. Francozje so o tem tako prepričani, da se morajo nad Nemci maščevati, da ga ni človeka na svetu, ki bi jih nasprotno prepričal. Boulangerju je to všeč, ker je vse voda na njegov mlin. Kdo vé, če pa voda ne bo premočna in mu ne bo koles potrla?

Na *Irskem* se zopet čudne reči godé. Vboge zakupnike posestniki s silo iz najetih zemljišč izganjajo. Kjer niso hoteli iti z lepo, prišel je oddelek redarjev z železnimi palicami oborožen in jih je s silo izganjal. Stanovanja so pa na to redarji do tal porušili. Tako so razdajali minuli petek hribovsko vas Coomasaham. Le obćudovanja vredni potrpežljivosti izgnanih družin se je zahvaliti, da se ni kaka silna nesreća, kak boj vnel ali kak umor zgodil. Parneloveci bodo v parlamentu zopet spremembo agrarne postave predlagali in se je nadjati, da jih bodo tudi liberalci podpirali. Gladstonova liberalna stranka pričela bo ta teden svoje razgovore in se nadja, da bo v parlamentu zmagala, kedar bo irsko vprašanje na dnevnem redu.

Po najnovejših sporočilih iz *Madrida* se tudi Španija na boj pripravlja. Kamora je za pomnožitev vojne mornarice 250 milijonov pezet (frankov) zahtevala, ktero svoto mislijo večinoma za napravo velikih oklepnic porabiti. Kar se Španjolci najhuje bojé, je, da bi se jim v slučajih kake francosko-nemške vojske ne vtihotali kdo v Maroko. Armado na suhem prav pridno preosnovajo in tudi z novo puško repetirko se pridno delajo poskusi, ali bo za vpeljavno ali ne. Razne modele repetirk so dobili z Dunaja. Poslal jim jih je vojaški zastopnik polkovnik Valles.

Iz *Masane* poslal je general Gené na Laško sledečo depešo: „Ras-Alula zapustil je 24. januarja Ghindo ter je vtaboril jugo-iztočno od Saatov. Drugi dan napadel je Saate, pa se je že čez tri ure tepen umaknil. Lahi so zgubili pet mož mrtvih, štirje so bili pa ranjeni. Koliko so pa Abesinci na zgubi, se ne vé. Dne 26. januarja odšle so tri laške kompanije in petdeset iregularnih vojakov v Saate z živežem. Abesinci so kolono sredi ceste napadli in so jo po večurnem boju uničili. Devetdeset ranjenih je v Masanski bolnišnici. Da so bili Lahi tako uničeni, je vzrok predolga progá, po kateri so laški vojaki razpostavljeni. Zato sem pa posadke (oziroma straže) iz Saatov, Wue in Arafale umaknil. Tudi Ras-Alula je zgubil veliko ljudi in se je zaradi tega v Ghind umaknil, kjer bo počakal, da mu pride Neguš pomagat, ki je menda že na poti.“ Minister Depretis je vsled tega zahteval izrednega kredita za pet milijonov, vladni zastopnik Baccarini je pa hrabrim vojakom v imenu vlade sporočil pozdrav domovine.

Izvirni dopisi.

Iz Postojnske okolice, 28. jan. Poročali ste predzadnji teden o hudi burji. Tudi pri nas nismo bili brez nje. Pri Postojni na Tržaški cesti stoji mala, trdna in lepa kapelica. Tej je burja odnesla podstrešje in ploščevinasto streho, zraven tega pa še nekaj senenskih voz prekucnila. Če je pa že burja bila tako močna pri Postojni, kjer se še le začena, ali kakor pravijo, še le tu svoje moči zbira, da jih potem po Pivki in Krasu v vsi obilnosti kaže, kako je morala bučati še le drugod! Pretekli teden je potihnila in na kapelico so že stavili novo tramovje in tudi streho. Če jo pa le zopet kaka burja ne odnese.

Iz Idrijskega okraja, 31. januarja. (Razno.) Dne 20. t. m. umrl je v Ledinah Luka Demšar, oče tamošnjega župnika, mož povsod spoštovan. K pogrebu so prišli štirje sosedni duhovni in 27. t. m., na osmi dan, trije, gotovo iz spoštovanja do ranjkega in sočutja do č. g. župnika.

V Žireh imajo že kake tri tedne šolo zaprto zavoljo škrlatinke, ravno tako tudi v Ledinah zavoljo otročjega kašlja. Bolezen ravno ni huda, dasi nalezljiva.

V Žireh so vnovič začeli misliti na zidanje župnijske cerkve in po malem denar za to nabirajo. Bog daj srečo in blagoslov svoj!

V Spodnji Idriji imajo veliko govorjenja o novi šoli. Kupili so hišo pri stari „Kazini“. Hiša je kupljena prav po ceni, a stala bo pa gotovo precejšno svoto, preden bo za šolo pripravljena.

Visokorodnega gospoda grofa Pace-ja, bivšega c. kr. okrajnega glavarja v Logatecu, tu vsi poštene in razumni možje jako pogrešajo.

Po dolinah imamo že več tednov jako pusto mrzlo vreme, a hribovcem pa že štirinajst dni najlepše solnce sije. Srečni hribovci!

Iz Nove Oselice, 1. februarja. (Zašel mutast mož. — Vreme.) Pred nekaj tedni se je po „Slovenecu“ naznanilo, da je nek mutast mož zašel in prišel v —; kam, se pisavec teh vrstic ne spominja in tudi ne, od kod je bil oni dopis. Prosilo se je z dopisom, naj bi se sporočilo, kje pogrešajo takega človeka. Še le zdaj zvedelo se je in to slučajno, da je iz Stare Oselice, pristojen tej občini v c. kr. političnem okraju Kranjskem. Mož, ktereга tam v Stari Oselici že dalje časa pogrešajo, ima 29 let, je navadno obraščen, slabo oblečen in srednje bolj velike postave. Obnaša se mirno, in ako se mu postreže, jako veselo. Izgovarja le te tri besede: Mama, župa in, sliši pa dobro. Najbrž je iz Stare Oselice oni zašli revež, po čegar domu se je popraševalo.

Po naših hribih nam že štirinajst dni najlepše solnce sije, celó zjutraj se primeri, da toplomer ne pade pod ničlo, a opoludne imamo po 6° do 10° C. gorkote. V dolinah imajo pa pusto meglo in hud mraz in vendar vse v doline sili, — znamenje, da hribovcem „rožice“ ne cvetó, če tudi imajo vreme lepó.

Iz Kremisa ob Donavi, 1. februarja. Sprejmi dragi „Slovenec“ tudi iz daljenega Kremisa nekaj vrstic izpod vojakovega peresa. Ako je človek oddaljen od drage domovine, ktero ljubi nad vse, go-

tovo ga zanimajo razne novosti, ki se godijo doma. Posebno sedaj v predpustnem času so bogati slovenski listi raznih vabil na veselice, v dopisih pa se opisujejo razne čitalniške besede in veselice.

Skoraj bi rekel, iz vseh krajev slovenske zemlje prinašajo časniki razne novosti. „Slovenec“, „Slovenski Narod“ in „Novice“ iz sredine Kranjske; „Dolenjske Novice“ iz dolenjskih gor; „Edinost“ in „Soča“ iz tužne Istre in „Mir“ iz zatirane Koroške. Povsod beremo, da ustanovljajo se ali nova društva, ali pa se podpirajo že ustanovljena. Zastonj — pa iskal sem do sedaj še kaj takega iz lepe fare Poljske. Z žalostnim srcem vprašam Vas dragi rojaki; kaj v Polju ni mogoče ustanoviti kakega bralnega društva, ali pa podružnice sv. Cirila in Metoda?

Mar li je to lepo za Vas Poljce, da nimate v okolici najmanjšega društva, ki bi spričevalo, da niste zadnji. Kje ste? Možje in mladenčci slovenske Poljske fare, pokažite, da se zavedate, da ste sinovi Slovenije!

Vzemite toraj reč v roke in ne bodite zaspani, da bode se po možnosti kmalo razcvetelo zgoraj omenjeno društvo tudi pri D. M. v Polji.

Z žalostnim srcem premišlujem, da razun Bizoviške čitalnice, ki pa, kakor se meni zdi, tudi kaj jako ne napreduje, ni nobenega društva na spodnji strani Ljubljane. In vprašam, mar li ni mogoče, da bi osnovali bralno društvo, kar se je že pred par leti nameravalo, kje pri cerkvi v Polju, kamor zahajajo vsako nedeljo vsi ljudje iz obširne fare? Ali pa v Vevčah poleg papirnice? Začeti bi bilo treba in vse bi šlo. Saj je med Vami mnogo olivanih mož, ti naj bi se posvetovali o tej reči, ter potrebne korake storili. Srčno bi me veselilo, ko bi ne bile moje besede iz ptujega zastonj ampak bi padle na dobro zemljo, ter obrodile stoteren sad. Bog daj!

Krivčev.

Domače novice.

(Tukajšnji veteranski kor) napravi svojo letošnjo predpustno veselico dne 6. februarja v stekleni dvorani tukajšnje kazine. Čisti dohodek je namenjen bolniškemu podpornemu društvu veteranov. Vstopnina za neude po 70 kr., za družine (4 oseb) 1 gold. 50 kr. Člani plačajo po 50 kr., z družino pa 1 gold.

(Mejnarodna panorama.) t. j. na ogled postavljene steklene fotografije mest, palač, cerkev raznih krajev in dežel, se obiskovalcem razkazuje v Šenburgovih ulicah št. 4 tik kazine vsak dan od 2 popoldne do 8 zvečer. I. vrsta obsegala je Pariz in okolico. II. Angleška in Ruska. III. Italija in Belgija (je ravno sedaj na vrsti). IV. Nemčija in Rén. V. Carigrad in Egipt. VI. Avstrija in Španija. VII. Amerija, Kalifornija in VIII. Švica, hoja na Mont-Blanc. Vsaka vrsta podob se kaže po tri ali štiri dni. Vstopnina za vsakokrat po 20 kr., za šest vstopnic vkup le 90 kr. Otroci plačajo polovico. Podobe se ne vidijo kot slikane, ampak se vidijo kakor naravni kipi, le nekoliko manjše. Nekatere so

slavnih očetih hočem vam pripovedovati, kar sem bral v starih knjigah“. Tako piše g. pisatelj v vvodu. In to nalogo je dobro izvršil. Knjiga ni znanstveno razdeljena v razne dóbe, ampak pripoveduje se zgodovina hrvatska v 18 posameznih odstavkih, ki niti v posebno tesni zvezi niso med seboj, razun da sledijo po času, kakor so se dogodbe vršile. Vsekako je hrvatska zgodovina tako slavna, tako znamenita, da bi moral vsak omikanec nekoliko vedeti o njej. G. pisatelj pripoveduje v tej knjigi, kako so še divji Hrvatje pridrlji v te kraje, ktere še sedaj posedajo. Kako so zlasti dalmatinska mesta plenili in latinske prebivalce pregnali na otoke. A kmalo so se uklonili sladkemu jarmu vere Kristusove. S krščanstvom je tudi omika prišla med-nje. Vladali so jih varni bani, knezi in vojvodi. Komaj so se pa začeli dobro razvijati, pribrujejo divji Avari nad-nje. Pozvali so toraj mogočne Franke na pomoč. Sedaj so pa nastali znani ljuti boji s Franki, ki so hoteli v deželi gospodariti. Dalmatinski ali rudeči Hrvati morali so se pa boriti zlasti z Benečani, ki so hoteli gospodariti po dalmatinskih mestih, kjer so imeli tudi mnogo pristašev. Dolgo so bili Hrvatje srečni. Do l. 998 imeli so prvenstvo na adrijanskem morji in ponosni Benečani morali so jim celó za svoje ladije plačevati davek. V začetku 10. stoletja napadali so

Hrvatsko zlasti Madjari. Zoper te se je najuspešneje vojskoval Tomislav, knez belih ali severnih Hrvatov. Tudi razne druge sovražnike je srečno premagal in slednjič je združil pod svoje povelje prvi vse hrvatske pokrajine. L. 927 zberejo se na prostornem Duvanjskem polju v Dalmaciji vsi hrvatski velmoži in poglavarji raznih plemen, škofje in poslanci papeževi. Tu so sklicali in posvetili Tomislava za prvega hrvatskega kralja. Hrvatska je stala na vrhuncu slave. Tudi nekoliko časa pod Kriesimirovići je še cvetela.

Prvo rano so ji zadali Benečani. Tudi Bicantinci so si pridobili v tem času neko vrhovno oblast čez Hrvatsko. Zadnji mogočni kralj hrvatski je bil Dimitrija Zvonimir, kteri je bil po mnogih domačih borbah l. 1076 izvoljen za kralja in od papeževega poslanca posvečen.

Po njegovi smrti l. 1088 so se začeli Madjari vedno bolj mešati v hrvatske zadeve, dokler si ni l. 1102 pridjal Koloman svojemu imenu „kralj Hrvatske in Dalmacije“. Koloman in nekteri njegovi nasledniki so še spoštovali hrvatske pravice in se niso preveč mešali v domače zadeve. Branili so tudi dalmatinska mesta krepko pred Benečani, ki so se pa vkljub temu, sedaj v tem, sedaj v onem mestu vgnjezdili. Tudi Bicantinci so še vedno hotli gospodariti po Dalmaciji, kakor v šestem in sedmem sto-

letji. V zadnjem odstavku popisuje g. pisatelj žalostne čase kralja Bele IV., ko so surovi Mongoli plenili po Ogerskem, Hrvatskem in Dalmatinskem. Ravno hrabri Dalmatinci so se vspešno uprli mongolskim navalom, ter zmagoslavno pognali te divjake nazaj čez Savo in Donavo. S tem dogodkom, t. j. z l. 1242 konča g. pisatelj tudi knjigo. Prihodnje leto bode najbrže nadaljeval.

Pisava je kaj poljudna. Suhoparnih številk je jako malo, morebiti še premalo. Pripovedovanje je živo. Mnoge dogodbe delajo vse še bolj zanimivo. Navdušenje za hrvatski narod, spoštovanje do slavnih očetov veje iz cele knjige.

Spodtikali bi se morebiti le nad pisavo: „byzantinski“, nad tem, da pravi, da je bil Metod posvečen v škofa še le 870, in nad stavkom: „Jedini papa Gregorije IX., starec od samdeset godina smilovao se kralju, te mu pošalje što ji mogao, svoj blagoslov naime i pismo, kojim podieli veliko oproštenje grieha, kao pri polazku u svetu zemlju, svim onim, koji bi pograbili oružje na obranu kralja Bele od Mongola“.

Prav bi tudi bilo, ko bi se v knjigi za ljudstvo ne omenjale reči, kakor se omenjajo o kolaškem nadškofu Bertoldu, bratu Gertrude meranske, žene kralja Emerika.

res posebno lepe, da bi jih človek še čez odločeni čas rad ogledoval. Za izdanih 20 kr. se človek nekoliko časa prav dobro zabava.

(Slovenski klub na Dunaji) ima svoj peti večer v soboto 5. februvarija t. l. v hotelu Royal, I, Singerstrasse 3, mezzanin na levo. Čital bode g. Igo Kaš: „O ostalinah nekdanj slovenskih naselbin okolo Dunaja“. — Začetek točno ob 8. uri. Pristop imajo samo oni, ki so ali pismeno ali ustno vabljeni.

(Vodnikov spomin) praznovala je včeraj Šišenska čitalnica o poštenem veselju in veseli pesni na Vodnikovem rojstnem domu pri „Žibertu“ v Šiški.

(Šišenska čitalnica) imela je včeraj popoldne svoj redni občni zbor, kterege se je precej lepo število udor vdeležilo. Prišel ga je predsednik, gosp. Drenik, s primernim nagovorom, v katerem je priznal, da je letošnji položaj čitalnice zdatno ugodnejši memo prejšnjih let. Bilanca je dobra, pevske društvo čitalnice tudi vrlo napreduje in si je znalo veljavo pridobiti v Šiški in Ljubljani, kamor so ga že večkrat vabili. Konečno se govornik spominja tudi še ranjkih članov, ki so se v teku leta preselili na oni svet, ter pozove zbrane, da naj v znamenje sožalja vstanejo, kar se je takoj zgodilo. Z željo, da bi v novem odboru vladala tista sloga, po kateri se je dosedanj odlikoval, sklene g. Drenik svoj pozdrav.

Za njim se oglasi tajnik g. Anton Knez in z živo besedo popisuje delovanje čitalnice od njenega pričetka pa do današnjega dne. Prav lepo je znal naslikati nasprotja: tisto dobo namreč pred devetimi leti, ko je čitalnica v priprosti sobici pod streho zagledala beli dan in ni imela nikake druge lastnine, kakor le skromno škatlico domine in pa dva ali tri časnike in pa današnji dan, ko se je preselila v krasno sobo s štirimi okni in slikanimi stenami ter je vse, kar je videti pohištva poleg lepe knjižnice njena lastnina. Potem preide tajnik na društveno gibanje preteklega leta, ki se je jake lepo kazalo v raznih veseljih v teku leta prirejenih. Konečno se g. Knez zaradi preobilnih družih opravič tajništvu odpove, ker, pravi, bi se v bodočnosti ne mogel več povsem temu poslu posvetiti, ter nasvetuje mesto sebe in odbornika Rohrmannu g. nadučitelja Govekarja in učitelja Galeta.

Poročilo blagajnikovo pokazalo je res, da je čitalnica v pravih rokah in da se v njej modro gospodari. Ker je bilo do letos še vedno mnogo mnogo oskrbeti treba, ni imela blagajnica prilike računati s preostanki. Lansko leto imela je n. pr. še 38 glđ primanjkljaja. Letos se je taisti že pokrtil in ji povrh tega še 66 glđ. 44 kr. preostaja. To je izvestno lep napredek. Ker sedaj več let ne bo nobenih naročil potreba, si bo tudi blagajnica kmalo do lepe rezerve opomogla. Skupno premoženje znaša 537 glđ. vrednosti. Pevski zbor ima lastno blagajnico, ktera je tudi popolnoma v redu in v dobrem stanu. Gospodar obeh blagajnic je g. Suva.

Jako zanimivo je bilo tudi sporočilo knjižničarja g. Janka Štruklja. Omenjal je, s kakim veseljem da Šišenski čitalničarji dobre knjige beró, slabih pa v knjižnici niti nimajo ne hvala Bogu, kar jim v vsakem oziru marsikako korist donaja. Knjižnica se je prav uzorno uredila in je razdeljena na štiri dele, in sicer: a) Skupna ali splošna knjižnica, b) knjižnica A (Matične knjige), c) knjižnica B (Mohorjeve knjige) in d) knjižnica C ali (Slovenska dramatika.)

Jako umestno je knjigovodstvo pri knjižnici, po katerem se takoj razvidi, koliko je knjig zunaj, pri kom so, od kedaj in koliko knjig si je dotičnik v teku leta sposodil. — Knjižnica ima sedaj 742 zvezkov, memo lani za 109 več, ktere so razni prijatelji darovali. Med temi se je posebno obnesel g. Alojzij Pin, učitelj v Polhovem Gradcu, ki je čitalnici 88 knjig podaril. Gospa Gogala je dala 5 knjig, gosp. Kunc 6, g. Burja 6, g. Peterlin 3 in več drugih po eno. Vsem tem dobrotnikom izrekla se je najtopleja zahvala. Na posamične oddelke razdeljene so pa knjige tako-le: Skupna knjižnica, kamor spadajo vse knjige, ki niso A, B ali C knjižnice, obsega 330 zvezkov, knjižnica A 123, B. 150 in C 64 zvezkov. Razposodilo se je vsega vkupe od 27. decembra 1885 pa do 19. decembra 1886 828 knjig. Dne 27. dec. 1886 je bilo razposojenih 96. Šiška izvrstno skrbi za narodno izobražbo! Časopisov je imelo društvo sedem naročenih, in to: „Slovenca“, „Slov. Narod“, „Slovana“, „Jurja s pušo“, „Vertec“ in „Ljubljanski Zvon“. „Rogača“ donajal je g. Knez.

Čitalnica je vpisana za uda pri družbi sv. Mohorja, pri Matici Slovenski in pri Dramatičnem

društvu. V novi odbor so voljeni razven dveh omejenih gospodov vsi dosedanj in je zopet predsednik g. Drenik, tajnik g. nadučitelj Govekar, blagajnik g. Suva. V odboru so pa gg. Bizjan, Burger, Dežman, Galé in Strukelj. G. Ant. Knezu izreče občni zbor najtoplejo zahvalo za dosedanj obilni trud, ter mu zakliče navdušen „živio! S tem je bil občni zbor končan. Šiška napreduje!

(Iz Postojne) se nam poroča, da je bila veselica, ktero je priredila včeraj tamošnja čitalnica v korist družbe svetega Cirila in Metoda — izredno dobro obiskana. Čistega dohodka je 50 goldinarjev! Lepo!

(Vabilo) k veselici, ktero priredi „Bralno društvo v Žužemberku“ v spomin Valentina Vodnika v nedeljo, 6. februvarija, s sledečim vsprejemom: 1. B. Ipavc: „Ilirija oživljena“, poje možki zbor. — 2. Slavnostni govor, govori gosp. dr. E. Volčič. — 3. H. Sattner: „Opomin k petji“, poje mešan zbor. — 4. G. Ipavc: „Kukavica“, poje ženski zbor. — 5. a) B. Ipavc: „Narodna“, poje mešan zbor; b) G. Ipavc: „Pod lipo“, poje mešan zbor. — 6. J. Kocijančič: „Roženkraut, nagelj in rožmarin“, poje možki zbor. — Začetek ob 8. uri zvečer.

(Mešanec) zarinil se je v noči od 1. na 2. t. m. pred Logatcem v toveren vlak, ki je ondi pred signalnikom čakal, ter mu je razbil enajst voz. Nesrečo je zakrivil poslednji sprevodnik, o katerem se trdi, da je opustil strelivno kapico na predpisano daljavo za vlakom na tir položiti, kar bi bilo bodoči vlak opozorilo, da naj obstane, če neče nesreče. Ljudi ni nihče poškodovan. Le promet je nezgoda nekoliko ovirala.

(Umrl je) včeraj, 1. februvarija, v Kočevji višji geometer, gosp. Karol Budišinsky. Bil je blag človek in značajan Slovan.

(Česarjeviča Rudolfa) so v Divači navdušeno sprejeli, ko se je 31. januvarija tje kaj pripeljal, da si ogleda ondašnje podzemeljsko jamo. Ljudje so ga pričakovali s plamenicami. Jama je bila čudovito lepo s svečami razsvitljena, kar je posebno veliko pripomoglo, da si je cesarjevič lahko natanjko ogledal vse prekrasne kapnine in nakapnine v novi jami. Jama je dve uri dolga, ako si jo hoče kdo tako natančno ogledati, kakor je to storil cesarjevič Rudolf, ki jo je večkrat ves navdušen občudoval. Štiri ure mudil se je cesarjevič v nji, in se bo jama sedaj po njem imenovala, v kar je Rudolf radostno privolil. Konečno se mu je Divaški g. župnik jako spoštljivo zahvalil za veliko čast, da je izvolil Rudolf Divaško občino počastiti s svojim prihodom; navzoči prebivalci so pa navdušeno klicali „živio“ ljubljenu cesarjeviču. Cesarjevič je obljubil tudi Postojnsko jamo obiskati.

(Človeško glavo) našli so minuli petek v Odri na Hrvatskem v vrhovji ob Savi. Dobro je ohranjena in ima majhne muštače in pa kostanjeve lase ter kaže na starost 30 do 35 let.

Telegrami.

Dunaj, 3. febr. V poslaniški zbornici izjavil se je na vprašanje načelnik brambenega odseka, da je odsek vže nekaj paragrafov vojaško-vdovične postave rešil.

Dunaj, 3. febr. Ministri so se posvetovali kak odgovor da bi dali Knotzu na njegovo interpelacijo gledé položaja na Češkem. Odgovor bo v petek.

Petrograd, 3. febr. Car je prepovedal konje izvaževati preko evropske in transkavkaške meje.

Pariz, 3. febr. Rusija išče tukaj posojila 180 milijonov rubljev.

Bruselj, 3. febr. Finančni minister zahteval bo v kratkem času 50 milijonov frankov za armado in za utrditev Antverpna.

Suez, 2. febr. Lah 480 mož močni zgubili so dne 26. jan. 430 mož in vse topove, ter so se umaknili iz vseh zunanjih stališč v Masano. Dne 27. jan. napadli so Abesinci Masano in so se polastili vseh sprednjih utrdbin. Ni vrjetno, da bi se Lah toliko časa hrabro držali, da pride pomoč.

Bukarešt, 2. febr. Kralj Milan Srbski dovolil je v lastnoročnem pisanju načelniku srbskih radikalcev, inženirju Pašiću, ki med Bolgari živi, da se sme v Srbijo vrniti.

Umrlí so:

1. febr. Leopoldina Dolinar, pekova hči, 2½ mes., Hradeckijeva vas št. 10, Eclampsia. — Katarina Podgoršek, drvarjeva žena, 71 let, sv. Petra cesta št. 33, vodenica. — Ida Sima, učiteljeva hči, 7 let, Poljanska cesta št. 18, božjast.

2. febr. Marija Rakoš, mizarjeva hči, 2 leti, Poljanska cesta št. 18, jetika. — Ferdinand Šare, učitelj, 23 let, Marija Terezija cesta št. 5, jetika.

V bolnišnici:

30. jan. Janez Jeran, siromak, 79 let, Marasmus senilis. — Reza Kranje, paznik-va hči, 12 let, otrpnjenje možgan.

31. jan. Josip Laušič, delavčev sin, 4 leta, Morbilli.

Tuji.

31. januvarija.

Pr. Matiču: Brauer, zasebnik, iz Amerike. — Hugo pl. Orsbach, zasebnik, z Dunaja. — Theiss, Polidani, Lupini, Weil in Spira, trgovci, z Dunaja. — Hermann Schmidt, potovalec, iz Štajarskega. — Lalek, trgovec, iz Gradea. — Rihard Mayer, nadporočnik, iz Trsta. — Globočnik, trgovec, iz Trsta. — Matija Strudorfer, posestnik, iz Černomlja.

Pri Stoni: Vilj. Kreutner, potovalec, s soprogo, z Dunaja. — Jakob Werner, potovalec, z Dunaja. — S. Rudinger, potovalec, iz Prage. — Eleonora Mihailek, zasebnica s hčerjo, iz Požege. — Weiss, trgovec, iz Ogerskega. — Jakov Fetter, trgovec, iz Lošinja.

Pri Bavarskem dvoru: Emil Mašak, gozdarski nadzornik, s soprogo, iz Snežnika.

Vremensko sporočilo.

Dne	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mojina na 24 ur v mm
		razmera v mm	toplota po Celziju			
7. u. jut.	745:04	— 10:2	brezv.	megla		
1. 2. u. pop.	743:14	— 1:2	sl. jzap.	del. jasno	0:00	
9. u. zveč.	742:54	— 4:8	sl. jzap.	"	"	
7. u. jut.	742:58	— 8:6	brezv.	megla		
2. 2. u. pop.	741:52	— 1:2	sl. zap.	jasno	0:00	
9. u. zveč.	742:52	— 4:8	"	"	"	

V torek zjutraj megla, čez dan nekoliko oblačno, zvečer zarija. — V sredo dopoldne megla, potem jasno, zvečer zarija. Srednja temperatura obeh dnj — 5:4° in — 1:9° C., za 4:3° in 3:9° pod normalom.

Dunajski borze.

(Telegrafsko poročilo.)

3. februvarija.

Papirna renta 5% po 100 g. (s 16% davka)	74	85	kr.
Srebrna " 5% " 100 " (s 16% davka)	77	15	"
4% avst. zlat. renta, davka prosa	103	25	"
Papirna renta, davka prosa	94	90	"
Akcijske avst.-ogr. banke	538	—	"
Kreditne akcije	264	—	"
London	128	80	"
Srebro	—	—	"
Francoski napoleond.	10	17	"
Ces. cekini	6	09	"
Nemške marke	63	12½	"

Službe si želi dobro izurjen organist in cerkvenik,

samec, v najboljših letih, zmožen godbe, tudi na gosli, in rokodelstva. Isti je tako službo že več časa opravljal. — Več pové vredništo. (4)

Po znižanej ceni.

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska razprava.

Spisal

(19) IVAN BELEC,

župnik.

Cena knjigi je znižana od 25 kr. na 20 kr., po pošti 5 kr. več; kdor jih vzame deset skupaj, dobi najisto brezplačno. — Knjiga obsega 9 pól v osmerki.

„Katoliška tiskarna“

v Ljubljani

Valvazorjev trg šte. 5.

„Missa ss. Cordis Jesu,“

ktero je za možki zbor četverglasno postavil ter prečast. gospodu Matiji Erjave-u, dekanu vipavskemu, poklonil Janez Pogačnik (organist v Vipavi).

Dobiva se pri skladatelju in v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani po 60 kr. (11)